

A Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitiüntetést vehette át Gutai István.

Ennek apropóján kérdeztük ez alkalommal őt: jó napot, mi újság?

11. oldal

Paksi Hírnök

XXVIII. évf. 16. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2019. augusztus 30.

Fotó: Babai István

Augusztus 20-i programok

összefoglaló a 2-3. oldalon

Szabó Péter: Legmélyebb gyökereinket ápolni kell

– Hiszem, hogy államalapításunk és Szent István királyunk ünnepe minden magyar ember számára olyan alkalom, amikor tisztán és őszintén emlékezhetünk, beszélhetünk az ünnepről, emberről, értékekről. Ezért ma emlékezni és emlékeztetni szeretnék. Emlékezni Szent István király személyére, és emlékeztetni azokra az értékekre, melyek ma is sziklaalapot adhatnak emberi létünknek, családjainknak, városunk és nemzetünk közösségének – nyitotta ünnepi beszédét Szabó Péter, Paks polgármestere az augusztus 20-i ünnepi megemlékezésen, amelyet a Deák-ház udvarán tartottak.

Beszélt arról, hogy korabeli történetírók gyakran kiemelik Szent István bölcsességét. – Tudjuk, hogy bölcsnek lenni nem pusztán lexikális tudást, hanem inkább az életben eligazodni tudás képességét jelenti. Seneca mondja egy helyen: „annak semmilyen szél nem jó, aki nem tudja, melyik kikötőbe tart”. Szent István bölcsessége abban rejlett, hogy biztos víziója volt a jövőről. Vagyis látta a célt, és ezért képes volt a legjobb szeleket vitorlájába fogni. Nem tévesztették meg a forgószelek, a mulandó, erőtlén fuvallatok, sem a csupán pusztítást hozó terméketlen viharok. Ezzel a határozott céltudatossággal építette fel belülről országunkat – fogalmazott a polgármester.

– Ma arra is emlékeztethetjük magunkat, hogy a bölcs ember elfogadó is, alázattal képes elfogadni saját életét, küldetését, és akár az idegen embereket is. Hiszen államalapító királyunk értéket látott az emberben, és képes volt értéként tekinteni az ideérkező idegenekre is. Tisztelettel övezte azokat, akik tudásukkal, munkájukkal gazdagítani akarták formálódó országunkat. Mert a bölcs, az ember kölcsönös érdekeit szem előtt tartó el- és befogadás épít, értéket teremt, és békességet hordoz. Elég városunk elmúlt négy évtizedére gondolni, hiszen mostani jólétünk sok olyan embernek is köszönhető, akik idegenként érkeztek ide tudásukkal, fizikai erejükkel azt a gyarapodó jövőt építeni, aminek ma is részesei lehetünk – hangsúlyozta Szabó Péter, kiemelve, ma azt is szívünkbe véshetjük, hogy a bölcs ember nem élhet hit nélkül, ahogy Szent István életét is átjárta, meghatározta cselekvő hite. – Azt szokták mondani, hogy a fa koronájának szépsége, ereje, gyümölcse a gyökereiben rejlik. Néhány éve, augusztus 20-án hangzottak el a mondatok egy ismert magyar baloldali gondolkodó

Fotók: Babai István

szájából, hogy elég lenne már a Szent István-i örökség gondolatából és az ezeréves múlt felmelegítéséből. Találjunk ki valami újat.

– És a mondatnak vége lett. Igen, ha elvágjuk gyökereinket, vége lesz a mondatnak. Értelem nélkül, káoszba fulladva, hiteles, az ember számára reményt jelentő jövőkép és üzenet nélkül. Ezért legmélyebb gyökereinket nem elvágni, hanem ápolni kell. Hiszen ezek tartanak meg bennünket életünk legnehezebb pillanataiban, megpróbáltatásaiban, de a sikereink idején is. Ahogyan Szent István is képes volt élete egyik legnagyobb kudarcában, Imre herceg elvesztésekor is hitéhez, elveihez, értékrendjéhez hű és önzonos maradni. Koronáját és országát Mária által Istennek ajánlani. Nem szolgáltatva ki népét, nemzetét bizonytalan, kétséges és elvtelen alkuknak. Ahogyan ma ezt az elmúlt években gyökereiket elvágó, önmagukkal számtalanszor meghasonuló ellenzéki vezetők a közelgő önkormányzati választások okán megpróbálják megtenni – fogalmazott a polgármester.

Zárógondolataiban azt mondta: Évezredes nemzetünket ünnepeljük, mely megélt számos dicsőséges napot és kudarcos eseményt. Ma ünnepeljük magyar népünket is, melyből remek államférfiak, tudósok, művészek, sportolók származnak, életükkel, teljesítményükkel gazdagítva a világ történelmét. De minden ünnep annyira lesz élő számunkra, amilyen mélységben a szívünkbe engedjük. Közös tegyük azért, hogy nemzetünk ezredéves

értékeiből, és államalapító Szent István királyunk bölcsessége, alázata, hite által maradó gyümölcsök teremjenek családjaink, városunk és nemzetünk életében is.

A hagyományt követve az új kenyér megszentelése, megszegése és szétosztása is része volt az ünnepi megemlékezésnek.

Ezt követően három helyszínen zajlottak az augusztus 20-i programok: színpadi műsorok helyi és vendégfellépőkkel az Erzsébet Nagy Szállodánál, illetve a Deák-ház udvarán, valamint este a vízi színpadon. Kiállítás nyitottak a *40 éves a város, 12 dia – múltidéző séta Paks* címmel, a kézműves utcában különböző foglalkozásokkal várták a lakosságot, de volt például állatsimogató és megannyi játék is, valamint vásártér és gasztrotér. Az esti nagy koncertet a Quimby adta a vízi színpadon, majd lampionos dunai felvonulás és tűzijáték zárta az ünnepnapot. Tell Edit, a szervező Csengegy Dénes Kulturális Központ igazgatója elmondta, hogy a szervezést januárban kezdték, úgy érzik, sokféle programelemet sikerült felsorakoztatni a kínálatban. Kiemelte, hogy munkatársai mellett a városüzemeltető cégek, helyi vállalkozók is részesei voltak a rendezvény megvalósításának. Azt is elmondta, hogy jegyzeteltek, fotóztak, ami segít meghatározni a tapasztalatok összegzésekor, hogy melyek azok a jó gyakorlatok, amelyeket meg kell őrizni, illetve milyen változtatások szükségesek. E tekintetben szívesen fogadják a lakosság véleményét.

Kohl Gyöngyi

Négy gyermekorvosi körzet lesz Pakson a jövőben

Fotó: Molnár Gyula

A gyermekorvosi körzetek módosítása, Lussonium fejlesztését célzó pályázat benyújtása, és a Kápolna utcai bölcsőde újranyitása is téma volt a képviselő-testület közelmúltban tartott rendkívüli ülésén.

Az öt paksi gyermekorvosi körzetből kettő tavaly óta betöltetlen volt, az ellátást helyettesítéssel oldották meg, ami azonban megterhelő volt a gyermekorvosoknak, illetve a családok helyzetét is nehezítette. Az ülésen arról döntött a testület, hogy megszüntetik a jelenlegi ötös számú körzetet, és azt az arányosság elve alapján felosztják a megmaradó négy között. A változással érintett körzeteket ellátó orvosokkal előzetesen egyeztettek a módosításról. A döntés nyomán állandó orvossal, kiegyensúlyozottabb, stabilabb rendeléssel számolhat a lakosság mind a négy gyermekorvosi körzetben, tájékoztatott Szabó Péter polgármester.

A lakások és helyiségek bérletéről szóló helyi rendelet módosítása is napirenden volt. Mint az előterjesztésben olvasható, az utóbbi hónapok tapasztalata az, hogy az előtakarékosághoz kötött garzonlakásokra csökkent, míg a szociális bérlakásokra megnőtt az igény, így felmerült, hogy ha előbbiek egy részét szociális helyzet alapján bérbe adható lakássá minősítenék át, a kérelmezői igényeknek megfelelőbb helyzet alakulhatna ki az önkormányzati bérlakás-gazdálkodás-

ban. Erről végül nem hoztak döntést, a téma a humánpolitikai bizottság elé kerül, majd ismét tanácskozik róla a képviselő-testület. A paksi önkormányzat is tagja annak a konzorciumnak Dunaföldvár és Madocsa mellett, amely európai uniós támogatást nyert el turisztikai célú fejlesztésre, Paks esetében ez Lussonium fejlesztését jelenti valamivel több mint 32 millió forint értékben. A pályázat tervezési költséget nem tartalmaz, erre forrásért a Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítványhoz kíván pályázatot benyújtani a konzorcium, amihez a testület jóváhagyását adta az ülésen. Az igényelt támogatás közel 15 millió forint, amelyből Paks része közel ötmillió. A fejlesztési terv egyebek mellett tartalmazza fűtéskert létesítését, játszótér, valamint egy kerékpáros fogadóhely kialakítását.

Már korábban döntés született arról, hogy újra megnyitják a Kápolna utcai bölcsődét. A testület most úgy határozott, hogy az önkormányzat pályázatot nyújt be a területi operatív programban, amely bölcsődei férőhelyek kialakítására ad lehetőséget a meglévő épületek felújításának támogatásával. Szabó Péter polgármester úgy tájékoztatott, hogy a tervek már készen vannak, az épület és az udvar teljes körű rekonstrukciója sikeres pályázat esetén várhatóan jövő tavasszal elkezdődhet, és 2020 szeptemberében már igénybe is vehetik a családok. Hozzá-

tette, hogy emellett tárgyal az önkormányzat az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.-vel területvásárlásról parkoló kialakításához, ennek költségeit is szerepeltetik a pályázatban. Dr. Blazsek Balázs címzetes főjegyző zárt ülést követően tájékoztatott arról, hogy a paksi önkormányzat mintegy nyolcmilliárd forint támogatást kapott a Kormánytól, amelynek egy része az új városközpont (volt konzervgyári térség) kialakításához szükséges területvásárlásra ad forrást. Az önkormányzat korábban már döntött egy olyan terület megvételéről (a Nyárfa utca és a 6-os számú főút mellett), ahol a Belügyminisztérium integrált katasztrófavédelmi központot kíván létrehozni, ami az atomerőmű-építéshez kapcsolódó, úgynevezett kerítésen kívüli beruházások része. Az önkormányzat – egyeztetve a támogatást nyújtó minisztériummal – úgy döntött, hogy minden esetben két értébecslést készítet, és mindig az alacsonyabb árat ajánlják fel a tulajdonosnak, ez most is így történt.

A képviselő-testület a választási bizottság tagjairól is döntött, változás nincs, a grémium tagjai Bedecs Ferenc elnök, dr. Potoczky Iván elnökhelyettes és dr. Bencsik Lajos. A bizottság feladata többek között a jelöltek nyilvántartásba vétele, a szavazólapok adattartalmának jóváhagyása, a választások eredményének megállapítása, valamint egyes jogorvoslati kérelmek elbírálása.

Kohl Gyöngyi

Az új Duna-hídról volt szó a fórumon

A Kalocsa–Paks térségében tervezett új Duna-híd építése és az ehhez kapcsolódó úthálózat fejlesztése miatt az önkormányzat módosítja a településszerkezeti tervet és Paks helyi építési szabályzatát. A teljes körű nyilvánosság biztosításának érdekében lakossági fórumot tartott az önkormányzat augusztus 21-én, ahol elhangzott: a regionális jelentőségű híd és az ahhoz kapcsolódó utak terveit a város készen kapta, a Paksot érintő utak nyomvonalát az önkormányzattal egyeztetették. A majdani beruházás két fő tengelye az 512-es út, amely Kalocsától, a Dunán keresztül, Dunaszentgyörgyöt érintve eléri az M6-os autópályát. Erre merőleges lesz a Gerjent Pakssal összekötő út. Ezek kétszer egy sávosak lesznek, a hidat gyalogos és kerékpáros átvezetéssel is ellátják. A fórumon megjelentek kérdéseket, észrevételeket fogalmazhattak meg, az egyik arra vonatkozott, mikor kezdődik és fejeződik be a beruházás, de, mint azt már a fórum elején Horváth András városi főépítész elmondta, erre nem tudnak,

Fotó: Molnár Gyula

és nem is jogosultak választ adni. A fórumon jelenlevő szakember, Dugovich Pál a beruházó Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. előzetes információit tolmácsolta,

miszerint a kivitelező pályáztatása várhatóan még ebben az évben megtörténik, az építkezés befejezésére 2022-ben lehet számítani.

-se-

Két testvértelepülésen járt paksi delegáció

Galántára látogatott el nemrégiben paksi delegáció Barnabás István alpolgármester vezetésével, a küldöttségnek tagja volt még a képviselő-testületből Bagdy László és Horváth Zoltán. A célprogram a galántai vásár volt, ahol városunkat képviselték a dunakömlödi borbarátok is, akik a borudvarban, valamint a Paksi Reform Főzőklub, akik a hagyományos főzőversenyen adtak ízelítőt a paksi gasztronómiából. Ahogy arról Barnabás István, Paks alpolgármestere tájékoztatót, találkoztak az ottani városve-

zetéssel, valamint Galánta többi testvértelepüléséről érkezett küldöttségekkel. Nem sokkal ezután Kézdivásárhelyre utaztak paksiak, a Város hete program részeként zajlott kulturális menetlevél-játék sorsolásán csoportos kategóriában nyertes Paks Kertbarátok Egyesületétől, valamint az egyéni és családi kategória nyertesei, akiket Barnabás István alpolgármester kísért el. Nyíratiné Nász Rózsa, a civilszervezet elnöke azt mondta, hogy emlékezetes élmény volt ez az utazás azoknak is, akik már

jártak Kézdivásárhelyen és azoknak is, akik nem. Voltak többek között medvelesen, múzeumokban, és jártak a perkői Szent István-napi búcsún, amely a csíksomlyói után a második legnagyobb ilyen alkalom Erdélyben. Lapunk megjelenésével egy időben Kézdivásárhelyen tartózkodik paksi delegáció az Őszi sokadalom elnevezésű kulturális rendezvényen, szeptemberben pedig a viski falunap szerepel a látogatások között.

-kg-

Paksi Hírnök

Lapunkat rendszeresen
szemlélteti a megújult

www.observer.hu

Megjelenik kéthetente, 4550 példányban

Kiadja a TelePaks Média centrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51-53.

E-mail: paksihironok@gmail.com

Telefon: 75/830-380

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 30/557-3645, fonyo.lajos@t-online.hu

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2019. szeptember 13.

A Magyar Posta Zrt

BETANÍTOTT CSOMAGKÉZBESÍTŐT

keres

Paks 1 posta csomagkézbесítési körzete(i) (8 órá)

Amit kínálunk:

- biztos munkahely
- utazási költségtérítés
- egyéb szociális és jóléti juttatások

Amit kérünk:

- minimum 8 általános iskolai végzettség
- bejegyzésmentes erkölcsi bizonyítvány
- B kategóriás vezetői engedély

Az állás **azonnal** betölthető.

Érdeklődni lehet a postavezetőnél személyesen:

Paks 1 postán, Dózsa Gy. u. 30-32.

Sikeres a Paks II. Zrt. gyakornoki programja

Évente tíz-tizenöt fiatal tölti szakmai gyakorlatát a tervezett új paksi blokkok létesítésére alapított projektársaságnál. A Paks II. Atomerőmű Zrt. idén orientációs és mentori programot indított annak érdekében, hogy elősegítse a szakmai gyakorlatukat a társaságnál töltő fiatalok beilleszkedését, szakmai fejlődését.

A szakmai gyakorlatos program a Paks II. egyre bővülő szakemberképzési palettájának fontos eleme a Paks II. Akadémia és a tanulmányi ösztöndíjprogram mellett. A Paks II. Atomerőmű Zrt. gyakornoki programja, amely népszerű a főiskolai, egyetemi hallgatók körében, öt éve zajlik sikeresen: a társaság 2015 óta biztosít szakmai gyakorlati lehetőséget a felsőoktatásban részt vevő hallgatóknak. Évente 10-15 fiatal tölti szakmai gyakorlatát a két atomerőművi blokk létesítésére alapított társaságnál.

– Annak érdekében, hogy elősegítsük a fiatalok beilleszkedését, szakmai fejlődését, idén orientációs és mentori programot indítottunk – tájékoztató Kovács Gábor, a Paks II.

Atomerőmű Zrt. műszaki igazgatója. Ennek révén a gyakorlati idő hatékonyabban kihasználható, egyúttal a mentori program lehetőség a hallgatók motiválására, hogy jövőjüket a Paks II. Zrt.-nél képzeljék el.

– Társaságunk azért foglalkoztat szakmai gyakorlat keretében fiatalokat, mert így olyan munkatársakra tehetünk szert a későbbiekben, akik a beruházás elejétől ismerik majd az atomerőművet, erős elkötelezettséggel bírnak az atomenergia és a Paks II. projekt iránt, illetve rajtuk keresztül szélesebb körben ismertebbé, elfogadottabbá válhat a projekt – választa a műszaki igazgató. Hozzátette: a cég számára jelentős munkaerőforrást is jelentenek azok a hallgatók, akik megfelelő elméleti ismerettel és motivációval rendelkeznek. A fiatalok előtt pedig megnyílik egy életpályamodell, hosszú távú, kiszámítható lehetőséget ismerhetnek meg.

– Hasznos és tartalmas volt a gyakorlat, és úgy ítélt meg, hogy ez a cég izgalmas feladatokat és hosszú távú perspektívát kínál – fogalmazott Peták Franciska Fiona, aki szakmai gyakorlatos hallgatóként ke-

rült kapcsolatba a Paks II. Zrt.-vel, ma pedig már a nukleáris osztály reaktorfizikus munkatársa.

A Paks II. Zrt. – mint Kovács Gábor kiemelte – elsősorban műszaki területen (azaz a villamos, az építészeti és telephely-vizsgálati, a nukleáris, a primerköri gépészeti, illetve a konvencionális gépészeti osztályokon) fogad szakmai gyakorlatos hallgatókat, de lehetőség van a támogató területeken (például a humán erőforrás-gazdálkodási, a médiakapcsolatok és az informatikai osztályokon) is szakmai gyakorlat eltöltésére. Legtöbbször a Budapesti Műszaki Egyetemről, illetve az Óbudai Egyetemről érkeznek, és jellemzően nyáron végzik gyakorlatukat a Paks II.-nél, de ettől eltérő időpontban is lehet jelentkezni.

A jelentkezőknek a különböző szakterületekről irányt mutat a cég szervezeti felépítése, amely megtalálható a paks2.hu oldalon. További információ a programról a www.paks2.hu oldalon található, jelentkezni ugyanitt lehet önéletrajz feltöltésével a honlap karrieroldalán.

(X)

Fotó: Paks II. Zrt.

Tudományos tanácskozások – nukleáris újítások, sugárvédelem

Tizennyolcadik alkalommal rendezi meg a Magyar Nukleáris Társaság az MNT Nukleáris Technikai Szimpóziumot. Honlapján teszi közzé a szervezet az idei seregszemle időpontját és helyszínét. Tájékoztatásuk szerint ezúttal Budapest ad otthont a tudományos szimpóziumnak. 2019. november 28-29-én a NOVOTEL Budapest CITY szolgál majd az előadások, kerekasztal-beszélgetések helyszínül. A nukleáris szakma fejlesztési eredményeit felvonultató tudományos tanácskozás iránt évről évre nő az érdeklődés.

Tavaly az új atomerőművi blokkok létesítése és a Visegrádi Négyek új, Allegro névre keresztelt projektje volt a központi téma, amely egy új, héliumhűtésű gyorsreaktorhoz fűződő kutatási program. Ezekről idén is lehet majd hallani, hiszen szerepelnek az MNT weboldalán közzétett témakörök között. Ezen kívül a paksi atomerőmű aktualitásai, a hosszú távú üzemeltethetőség és fenntarthatóság, a radioaktív hulladéktárolás, a nukleáris környezetvédelem, a negyedik generációs reaktorok, a fúziós reaktorok is terítékre kerülnek, illetve várnak előadókat a nukleáris ismeretterjesztés és oktatás területéről is. A Magyar Nukleáris Társaság a részletes programot a beérkező előadás-összefoglalók alapján állítja össze, és teszi közzé.

Tavaly Szekszárdon tartották meg a MNT Nukleáris Technikai Szimpóziumot, amelyen több tucatnyi előadás hangzott el, a már említetteken túl a nukleárisüzemanyag-fejlesztésekről, a Nemzeti Nukleáris Kutatási Program újabb eredményeiről és a nukleáris ipar szakember utánpótlásáról.

A Magyar Távirati Iroda a közelmúltban adott hírt egy másik, az atomenergiához szorosan köthető, nagyszabású szakmai seregszemléről, amely a fentivel ellentétben nemzetközi, házigazdája Magyarország lesz. Mint az MTI megírta, szoros versenyben Magyarország nyerte el a négyévente megszervezett európai su-

Fotó: Babai István/archív illusztráció

gárvédelmi konferencia rendezésének jogát. Így várhatóan több mint ezer külföldi kutató fog 2022. május 30-tól június 5-ig a Budapest Kongresszusi Központban eszmecserét folytatni a sugárzás elleni védekezésről.

A rendezés jogáról a Nemzetközi Sugárvédelmi Szervezet (IRPA) valamennyi európai tagországának képviselője szavazhatott a Hágában megrendezett 5. európai IRPA konferen-

cián. Magyarország mellett Spanyolország és Ausztria is pályázott a rendezés jogára.

A budapesti konferencia jelmondata: „Radiation Protection for Everyone”. Sugárvédelem mindenkinek. Ennek szellemében a szervezők azt tervezik, hogy online közvetítés formájában a nagyközönség számára is elérhetővé teszik azokat az előadásokat, amelyek sokakat érdekelhetnek. Így a tradicionális nukleáris és radioaktív sugárvédelmi témák mellett, a nem ionizáló sugárzás elleni védelemnek (mobiltelefon, 5G hálózatok) külön szekciót biztosítanak a szervezők.

A konferencia alatt bonyolítják le az Ifjú Kutatók Versenyét is. A helyi szervezőbizottságban mások mellett az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. és az Országos Atomenergia Hivatal is képviselteti magát.

Dallos Szilvia

**TANULMÁNYI
ÖSZTÖNDÍJPROGRAMOT
INDÍT A PAKS II. ZRT.**

Részletek: paks2.hu

Városi olvasmányok

Szeptemberekről

Fotó: magánarchívum

„Ha csak tehettem, folyton hazaszaladgáltam az elhagyott városba, kerestem az eltűntet, a viszszahozhatatlant, a házak árnyékát, amely valaha arcomra borult, elvesztett egykori otthonomat, és persze nem találtam semmit, mert hol kanyargott már az a folyó, amelynek cseppjei között az én életem cserepei sodródtak.” Szabó Magda

...Egy kerek nélküli Zuk kisteherautó vezetőfülkéjében ülök a Tolnai úti óvodában. Nem lányoknak való játék, de én végtelen magányomban nem találok más játszóteret, csak azt a fülkét, ahol elbújhatok a világ elől. Egyetlen évre kerültem át az Eötvös utcai óvodából, ide, az Újvárosba, és mérhetetlenül gyászolom mindazt, amit életem első öt évében megéltem. Nem találok a helyem. Az én hajam rövid, itt minden lánynak copfja van. Nekem egy fekete-fehér gyógycipőt kell hordanom, a többi lányok csatos kiscipőben, elegánsan sétálnak az udvaron.

Persze jól megvagyok velük is, mégis hiányzik minden, ami eddig biztonságot nyújtott az Akác utcában. Ráadásul az óvodai jelem is milyen egyszerű! Szeptember végén érkeztem, nem maradt más jel, csak egy karika. A karika. Hogyan is lehet valakinek karika a jele... A karika nem napocska és nem katicabogár, nem virág és nem

labda. Csak egy karika. Babrálok tovább a Zuk kormányát, és hátranézve csendben szemlélem a homokozót. Otthon is jobb lenne! Bár még nem ismerem senkit az Április 4. utcából, de a szívem máris Maca néni felé húz, aki srégen velünk szemben lakik, és sok macskája van. Apukám is hiányzik, reggel a Komár motorjával indult munkába, és édesanyám, aki megígérte, hogy tejleves lesz vacsorára... Kiugrom a vezetőfülkéből, egy kiálló fémdarab felsebzi a bal térdemet. A mosdóba indulok, felváltva törölgetem a lábam és a könnyeimet. Nem szólok senkinek. Megoldom magam. Négy óra elmúlik, mire édesanyám megérkezik. Megyünk haza, gazolni, kicsi kék homokozódörbe szedem a gazat. Boldog vagyok... Édesapám, bátyám mellett van, édesanyám a főzőfülkében. Tanácsi lakás, úgy mondják itt, nekem nem nagyon tetszik, meg mondtam már: hiányzik az a néhány év, ami mögöttem van, az

udvar, meg a hosszú ház lakói. Látom édesapámon, neki is hiányoznak. Ő meg én nagyokat tudunk hallgatni, hát beleszedjük a csendet is a vödörbe, némán hordjuk egy rakásra a bánatunkat – jókedvűen. Este lefekszünk, a gyerekek itt is együtt alszanak a szülőkkel, édesapám – ahogy édesanyám mondja – egész éjjel árulja a házat: horkol. „Én Istenem, jó Istenem, becsukódik már a szemem, de a Tiéd nyitva Atyám, amíg alszom vigyázz reám! Vigyázz kedves Szüleimre, meg az én Testvéreimre, mikor a nap újra felkel, csókolhassuk egymást reggel, Amen.”...

...Következő év szeptemberében útra kelünk édesanyámmal. Az első osztályba megyek, az első általános iskolai osztályomba, a Kápolna utca sarkára. Hm. Ez jobban tetszik, mint az óvoda. A jelem a múlté, új életet kezdek, hat és fél éves vagyok. Az udvar, a tanterem gyönyörű, a tanító néni szigorú, és rendkívül okos. Feszülten figyelek az órákon, meg kell tanulnom olvasni – győzködöm magam, és mint a legnagyobb kincsre, úgy vigyázok a Görgös Gúnár Gedeon című könyvre. Az O betűnél rácsodálkozom az óvodai jelemre, hát mégis csak van értelme, még akkor is, ha a könyvben elgurul, és érthetetlen módon azzal lesz vége a mesének, hogy egy kis rigó felkapja. Szorgalmasan tanulom a világot, a betűket sorra, a hosszú és rövid hangzókat, a szótagokat, a szótagolást. 1977 karácsonyára néhányan megtanulunk folyékonyan olvasni, nem megy a szótagolás, így engedéllyel egybeolvashatunk szavakat, szövegeket...

...Minden szeptember elmúlik egyszer. Elmúlnak az október, és el a november is. S közben érthetővé válnak a betűk, a szótagok, a szavak – a jelek. Érthetővé és értelmezhetővé válik a magány és a csend. A karika mégis csak egy jó jel. Hm. Az ember folyton kis köröket rajzol maga köré, és végül rajtuk keresztül önmagába tér vissza. Abba az önmagába, amiben benne van a hosszú ház, meg a lakói, meg a tanácsi lakás, meg a gondosan összegyűjtött bánat és boldogság. És az ember csak egyféle lehet öt évesen és ötvenévesen is. Még ha egyes körök el is távolodtak egymástól az évek során. Szeptember van. Körök, karikák, elgurult O betűk, tavalyi s idei szeptember. Szeptemberek! Szeretek sétálni veletek, köztek...
Tell Edit

ATOM futás

P A K S

2019. SZEPTEMBER 14.

EGY
KÜLÖNLEGES
BEFUTÓVAL

ATOM 100

P A K S

- GYERMEK- ÉS FELNÖTT TÁVOK
- BRUTÁLATOM
- EGÉSZ NAPOS SPORT-, ÉLMÉNY- ÉS SZÓRAKOZTATÓ PROGRAMOK
- KICSIKNEK ÉS NAGYOKNAK
- KÜLÖNLEGES HELYSZÍNEK, PAKSI ÉLETÉRZÉS

PAKS

NEVEZÉSI INFORMÁCIÓK:

WWW.ATOMFUTAS.HU

Cseresznyési nap – egykori cseresznyési diákok találkozója

Fotók: Molnár Gyula

A cseresznyési részönkormányzat kezdeményezésére és szervezésében augusztus 24-én az erdei iskola adott otthont annak a kulturális programnak és diáktalálkozónak, amelyek szerencsés módon az idén egymásba fonódtak. A településrészi részönkormányzati vezető, Kapás Zoltán az elmúlt években rangot adott a cseresznyési programoknak. Két évvel ezelőtt még külön ünnepi alkalmat jelentett az úgynevezett falunapi rendezvény és a diáktalálkozó. Idén a hagyományörzés volt a főszerep a néptáncsal, népzéssel, illetve tetten érhető volt a hagyományteremtés, a két évvel ezelőtt megfogalmazott diáktalálkozó tekintetében. A délután egy órakor kezdődött rendezvényre népes csapat gyűlt össze az egykori tanítványokból, a színpadon a Cseresznyés-pusztai és az iskola múltját idéző gondolatok után Acsádi Rózsa Cseresznyéshez kötődő prózáiból hallhattak részletet a vendégek. A rendhagyó szövegek annak a belső monológoknak a részei, melynek befejezésekor a szerző, az ösökhöz kötődő gyermek elengedni kényszerül az ősi otthont. Ezt követően Klippel János olvasta fel verseit. Ő kifejezetten a Cseresznyésben megélt múltját idézte fel – rendhagyó módon. A jelenlévők – talán mindannyian – kivételes alkalomként és pillanatként éltek meg az első, s idén a második találkozót, a rendezvényen külön köszöntötték a

megjelent egykori tanítókat, Arany Béláné Sári nénit és Feil Józsefné Kókány Marika nénit, aki a színpadon is szót kért, s elfogódottan köszöntötte az egykori tanítványokat. Mindeközben a bográcsokban főzték az estebédnek valót, és a konyhában egyre csak gyűltek a sütemények a tányérokon, melyeket a vendégek hoztak. Az egykori diákok belépője egy tálca sütemény volt, melynek akkor lett igazán jelentősége, amikor

Szemző Angéla és népzésszerető barátai, valamint a Szarkaláb együttes néptáncosai után megérkezett az az erdélyi, csíksomlyói gyermektáncscsoport, melynek tagjai jórészt árvaházi gyerekek, és a buszról leszállva csodaként élték meg a számukra megterített asztalt, rajta a házi süteményeket, pogácsát. Az egykori tanítványokhoz közben cseresznyésiek és paksiak is csatlakoztak, egyre nagyobb létszámú vendégsereg várta a vacsorát. Az ebédelőben a rendezvény ideje alatt a régi cseresznyési képeket lehetett megnézni és ellátni úgynevezett metaadatokkal, hogy később is azonosíthatóak legyenek a rajtuk szereplő személyek, események. Arany Béla tanító bácsira emlékezve elmondták a ma már koros tanítványok, hogy nem lehetett olyasmit kérni tőle, amit ne teljesített volna a pedagógus szolgálaton túl, hogy nem csupán a pusztai tanítója, de eligazodási pont is volt a cseresznyésiek számára. Hogy nevéhez fűződik a pusztai „villanyosítása”, s hogy az Arany házaspár volt az utolsó tanítópár, aki Cseresznyésben tanított. Nem maradt említés nélkül Bencze Barnabás tanár úr egykori cseresznyési könyvtára sem, illetve a megélt telek nehézségei, meg a Lehr Jankó boltja sem. Valódi, hagyományörző nap volt a cseresznyési falunap, a hagyományos ünneplés, emlékezés egyszerre szólt a múltnak és jelennek is.

Tell Edit

Fotó: Szaffenauer Ferenc

Jó napot, mi újság?

Gutai István

A beszélgetést Pakson kezdjük, de pillanatok alatt Sárpilisén találom magam, István gyermekkorában. Egy ablak mögött állunk, ami a huszadik századi történelemre nyílik, s az elbeszélő mesélni kezdi azt a gyermekkort, ami egy kultúrházi lakásban kezdődött egy földjétől megfosztott édesapa mellett, akinek „tragédiája” nem a parasztság felszámolásával kezdődött, hanem azzal, amikor a szülők nem engedték a népi kollégium kiválasztottjává lenni – bár e tekintetben hiba lenne állást foglalni. Az ötvenes években a tehetséges, szorgalmas édesapa – munka mellett – Dóczi Pityu zenekarában harmonikázik és énekel, s a legenda szerint akkor igazán emelkedett a hangulat, amikor nagybőgőt fog, s a zenélés után vagy alatt meg is forgatja azt. Mindeközben az

édesanya a gondnoki feladatokat látja el a kultúrházban, később ingázik Decs és Sárpilis között. A bohém édesapa és a köztisztelőben álló édesanya mellett éli boldog gyermekkorát a kis István, aki – miközben focizik, tejebe aprított kenyert reggelizik, és hetente háromszor-négyszer néz filmet a kultúrház mozigépházából – néha megáll az akkor jelenre néző ablak előtt, és a gyermekkori emlékekkel együtt tudatába vési a vonuló történelmet. 1956 októberében Sárközi János barátjával az eperfás úton futnak a vonuló orosz tankok után, majd Gergely Jani bácsi elhurcolását nézi végig ugyanebben az időben – egy Gyóni Géza vers miatt. Részben osztott iskolában kezd meg a tanulást az ötvenes évek derekán – az önálló és a főórak kedvére valók az olva-

sás és a mindennapi foci mellett. Felső tagozatosként aztán Szekszárdra jár zeneiskolába, orosz tanul, hiszen a bonyhádi gimnáziumba szánják a gondoskodó szülők. A sárpilisi okos, szabadsághoz szokott fiú nem tűri az intézményesített, kordában tartott szabadságot, belső lázadása szakmát tanulni kényszeríti: betűszedő segédlevelet szerez az érettségi után, majd két év múlva felveszik a Szombathelyi Tanítóképző Főiskola népművelő-könyvtár szakára. Az utolsó félévet levelező tagozaton végzi, állást kap ugyanis Celldömölkön, kihelyezett előadó lesz Alsóságon és Izsákfán, ahová Ukrajna gyártmányú kéreppárral jár dolgozni. Izsákfán is akad egy lyuk, melyen keresztül a történelmet látni. Egy paja oldalán található, melyet pla-

kát takar ezzel a felirattal: „Virágzó falvak, városok, szocialista ország.” Ezekben az években irodalmi színpadot alakít – nincs egyedül, a főiskolán ismerkedik össze paksi származású feleségével, akivel elválaszthatatlanokká válnak az évek során. A tolnai táj hiánya és a Munkásművelődési Központ épülése hazahozza a fiatalokat, előbb a Petőfi utcai kultúrházban, majd 1978-ban a lakótelepen állnak a közművelődés szolgálatába, különlegesség, hogy az igazgató ebben az időben egy sárpilisi földi, Bordás István. A nyolcvanas évek közepén, kétéves dunaföldvári kitérő után tér vissza István Paksra, közben az ELTE kiegészítő szakára jár, ahol többek között Bibó István, a Magyar Füzetek, a Beszélő számai segítik a történelemre nyíló – egyre több – ablak kitarását. Nevéhez fűződik a citeraszakkör, a Truffaut-filmklub, a rock-történeti előadássorozat szervezése, vezetése – felsorolás a teljesség igénye nélkül. István felesége a könyvtár példaértékű vezetése mellett bibliaismereti szabadegyetemet szervez a rendszerváltás éveiben, mely húsz évig működik eredményesen. A házaspár „kulturális központot” épített maga köré a városban, hiszen István a Paksi Hírnök főszerkesztőjeként, majd a Pákolitz István Városi Könyvtár igazgatójaként, felesége, Julika intézményi könyvtár vezetőként folyamatosan jelen voltak a helyi nyilvánosságban. Hosszan sorolhatnám a „Gutai-féle kulturális központ” erényeit és eredményeit, ma is kézzelfogható, érezhető múltját és jelenét. Ebbe a „kulturális központba” épültek be a sárpilisi, a paksi, az alsósági, az izsákfai, a budapesti (hazai), a kárpátaljai, a felvidéki, a délvidéki, az erdélyi ablakok. Innen valók István könyveinek betűi, itt szedegette, rakosgatta egymásra a múltja rétegrendjeit, innen ad tanácsot, segítséget ma is, ha kéri. Boldog nyugdíjas, szereti a ma már az életkora által határolt szabadságot. Isten éltesse, István!

Tell Edit

Az egészség és a jókedv a legfontosabb

Fotó: Paksi Polgármesteri Hivatal

Századik születésnapja alkalmából köszöntötte Katona Józsefné dunakömlödi lakost az önkormányzat. Etelka néni a Békés megyei Endrődön (ma: Gyomaendrőd) született, 1919. augusztus 19-én. Megjegyzendő, hogy a központi népszégnyilvántartó adatai szerint augusztus 14-én, de a személyi igazolványában 19-i dátum szerepel, és Etelka néni az elmúlt 99 évet is e napon ünnepelte. Gyermekkorát egy tanyán töltötte, korán árvaságra jutott, édesanyját 1936-ban veszítette el. Sokféle dolgozott summásként, földbirtokokon mezőgazdasági idénymunkásként, majd Budapestre került, ahol szolgálóként is volt. A két világháború között nagynevű fővárosi úri háznál szolgált a Krisztina körúton, Farkasréten, sőt a Balatonnál is. A világháború után került Dunakömlődre férjével, akivel a Hegy utcában laktak. Két fia született, négy unokája és öt dédunokája van. Ma családtagokhoz közeli utcában lakik, korához képest ellátja magát, mos, tesz-vesz a ház körül. Évekkel korábban még szőlőt, veteményt is gondozott, de most már hamar elfárad. Sokat pihen, sajnálja, hogy az olvasáshoz már nem lát elég jól. A hosszú élet titkára nincs receptje, de kiemelte, hogy fontos az egészség, a jókedv, és a nehéz időkben is optimista derű.

-gy-

Népes család veszi körül Erzsi nénit

Kilencvenedik születésnapja alkalmából köszöntötte Buzás Lajosné az önkormányzat nevében Bana János, Paks alpolgármestere. Erzsi néni a Pest megyei Őrszentmiklóson (ma Órbottyán) született, 1929. augusztus 13-án. Gyermekkorát is ott töltötte, tizenöt éves volt, amikor a közeli Erdőkertesre költöztek. Húsz éven át az ottani téglagyárban dolgozott, ahol, mint elmondta, nyerstéglerakó volt. – Nehéz munka volt, akkor még kocsin tolták a téglát, de nem volt panasz, még akkor sem, ha tizenhatórásni kellett. Ezután újabb közel húsz esztendő a pesti kötszergyárban dolgozott Erzsi néni, aki 1979-ben vonult nyugállományba. Erdőkertesben kötött házasságot 1950-ben, két lánya és két fia született, közülük már csak egyik lánya él. Népes család veszi körül, kilenc unokája, tizenhét dédunokája és két ükunokája van. Egy ideig Németkéren lakott lányánál, majd a 2000-es évek elején költözött Paksra, egyik családtagjánál lakik. Templomba még rendszeresen eljár, a református gyülekezet aktív tagja, „nagymamája”. A hétköz-

Fotó: Szaffnauer Ferenc

napokban is tevékeny, ellátja magát, például már eltett télire baracklekvárt és lecsót is. Sokat olvas – bibliai témáktól a helyi újságig –,

különösen büszke, amikor dédunokái, Pupp Réka és Pupp Noémi sportsikereiről találhat cikkeket.

-ky-

Az eltűnt városkép nyomában

Paks. Erzsébet-sétány az uszodával.

Egy zárt dunai fürdőház létesítésének ötlete már egy 1883-as aláírásgyűjtéskor felmerült. Az úszás és a fürdőkultúra azonban akkor lendült fel Pakson, amikor 1886-ban felépítette fürdőjét Schwartz Salamon fakereskedő. A helyről azt írták, hogy „ritka látogatottságnak örvend, olyannyira tömve van az a reggeli óráktól kezdve késő estig, amidőn is kivilágítva használják”. (Paksi Lapok – Duna Vidéke, 1886. augusztus 16.) Bár 1903 januárjában a nagy jégzajlás elvitte az uszodát a tutajalapzattal, sodronykötéllel, horgonnyal, láncsal és petróleumhordókkal, de újraépítették. A fürdő az évtizedek alatt elhasználódott, ám a felújítá-

sára indult mozgalom az első világháború miatt nem tudott eredményesen lobbizni. Uszoda híján az emberek a túlsó féli Paksi-sziget bársonyos homokstrandját használták, melyet újsághirdetéseken is népszerűsítettek. A vízpartban rejlő lehetőségek kiaknázója Hága József, nyugalmazott hajóskapitány, korábban a Délnémet Dunagőzhajózási Társaság hajóparancsnoka, a későbbi paksi Danubia Hajózási Vállalat Kft. ügyvezetője volt, aki 1926-ban nyitotta meg a Duna legszebb nyílt vizű uszodáját a korzó melletti partnál. Az uszoda a sétánnyal a nyári társasági élet központja volt, májustól októberig üzemelt. Kabinso-

rának szétszedhető deszkafalait üres benzines-hordó-pontonok tartották a vízen. Külön volt a férfi és a női medence, a napozóterasz csónakkikötővel egészült ki. A szezon végén deszkafalait szétszedték és elraktározták, majd tavasszal újra összeszerelték. A Tolnamegyei Újság 1926. május 29-én megjelent cikkében azt írták: „Esténként cigányzene szórakoztatja a közönséget, mert az uszoda vendéglő is, ahol sör, bor, uzsonna és más egyéb kapható. Paks község 15 millió korona segéllyel járult az uszoda létesítéséhez. A segély fejében a község szegénysorsú lakosai ingyen fürödhetnek. Az uszoda Paks idegenforgalmát is nagyban fogja emelni, mert a fővárosból már többen az egész nyári idényre lefoglaltak lakásokat, hogy a nyarat Pakson tölthessék és a nyaralást a kellemes dunai fürdőzéssel köthessék össze.” A korabeli paksi városvezetők nagy jövőbe vetett turisztikai reményeége volt a Duna. Paks mint fürdő-, kiránduló- és szórakozóhely jelentős vendégereget kapott minden nyáron a fővárosból, sőt Bécsből is. Az uszoda, mely a két háború közti Paks nyári életének egyik legnépszerűbb helyszíne volt, a második világháborúban megsemmisült. Újjáépítésére a nyugdíjas Hága József már nem gondolhatott, osztoznania kellett a tulajdonosok sorsában, vagyonát, házát a kommunista rendszer államosította. Ezzel a szakszerű úszásoktatás és a fürdőélet hosszú évtizedekre megszűnt Pakson. (forrás: Kernné Magda Irén: Képeskönyv – A régi képes Paks) *dr. Hanol János*

Paks az én városom

– Édesapám révén tősgyökeres paksi vagyok. Három testvérem van, ők is itt élnek, akárcsak a két gyermekem és a három unokám – mondta Gazdag Éva, hangsúlyozva, itt szeretné leélni az életét. – Hatéves koromig a Duna mellett laktam, akkoriban a városnak azt a részét hívták központnak. Manapság

az Ürgemező és az Imsósi erdő jelent sokat számomra, szeretek túrázni, viszem az unokáimat is. Negyven éve fodrászként dolgozom, eddig közel hatvan tanulót tanítottam. Aktívan részt veszek szakmai programokban, vizsgáztatni járok. Szeretném itt is meghonosítani a jótékonyági hajvágást, amit Baján és Szegeden már csináltam. Kialakult vendégköröm van, akad, aki első perctől hozzám jár. Megosztják velem az életüket, karácsonyra, névnapomra ajándékokat hoznak, puszedit, mézeskalácsot, és tudják, hogy imádom a csokit. Mindezért hálás vagyok – mondta Gazdag Éva.

Mikolics Dániel Pécsen született, onnan költözött a család Paksra, itt érettségizett, majd Budapesten tanult és kezdett dolgozni, brandmenedzserként. – Az első munkahelyemen nagyon sok tapasztalatot, ismeretet szereztem. Ezt követően üzletet nyitottunk Budapesten, ami barber shop, ruházati üzlet és étterem hármas egy-

ségeként működött. Egy év után váltottam, elég volt fővárosból, egyértelmű volt, hogy visszajövök Paksra. Fél évig az atomerőműben dolgoztam, mellette online marketinggel foglalkoztam. Jan Pavlik egyszer megemlítette, hogy az ASE-nak szüksége van kommunikációs szakemberre. Saját vállalkozásom mellett jelenleg is én végzem a kommunikációs referensi feladatokat az egyesületnél. Régen kosárlabdáztam, örülök annak, hogy ebben a világban is tevékenykedhetek. Szeretnék mindenképpen Pakson maradni. Ez egy élhető város, most, hogy egyre többen leszünk, meg kell ragadni a lehetőségeket – mondta Mikolics Dániel. *-se-*

Hétköznapi hit: Lábár Tamás

Egy Szekszárd melletti kis településről, Várdombról érkezett Paksra Lábár Tamás, az új katolikus káplán. Idén fejezi be egyetemi tanulmányait, kötelező feladatain túl szeretne részt venni a paksi katolikus egyházközség fiataljai és a város kulturális életében.

Fotó: Szaftenauer Ferenc

– *Mikor és hogyan döntötte el, hogy a papi hivatást választja?*

– Már gimnazista koromban éreztem, hogy vonz ez a hivatás, de mivel nem voltam benne teljesen biztos, párhuzamosan végeztem a teológia és a történelem szakon a Pécsi Tudományegyetemen. Ezután munkába álltam, s végül majdnem tíz év után hoztam meg a döntést. Miután jelentkeztem dr. Udvardy György megyéspüspöknél, Budapesten fejeztem be a kispapi tanulmányokat a Központi Szemináriumban, illetve a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen.

– *Hol szolgált eddig?*

– Miután diakónussá szenteltek, Pécsen, illetve Magyarországon töltöttem egy-egy évet. Ez idő alatt kezdtem tanulmányokat a római Gregoriana Pápai Egyetemen. Jelenleg a diplomamunká-

mat írom, szeptember végén államvizsgázok.

– *Hogyan fogadta a hírt, hogy Paksra helyezik?*

– Nagyon örültem. Néhány évvel ezelőtt egy paksi házaspár megkért, hogy kísérem el őket lel-

ki vezetőként a csíksomlyói zarándoklatra. Annyira jól sikerült, hogy a következő évben ismét megkerestek. Jó kapcsolat alakult ki, ezért is szívesen jöttem.

– *Milyen feladatai lesznek az egyházközségben?*

– Egy pap legfontosabb dolga a szentmise bemutatása, emellett a lelkipásztori feladatoknak is eleget teszek. Szeretnénk erősíteni a papi jelenlétet a katolikus iskolában, ezért hittanórát tartok, valamint az elsőáldozó és bérnalkozó csoportokkal is foglalkozom majd. Sok valószínűség, részvétel az emberek tudatában azzal kapcsolatban, hogy milyen szerepet tölt be az egyház a tudományban és a kultúrában. Fontos, hogy ezt árnyaljuk, más megvilágításba helyezzük. Ennek érdekében tervezünk havi rendszerességgel kulturális estet tartani vendégprofesszorok részvételével.

Weller P. Hanna

Pál Feri előadása Pakson A szorongástól az önbecsülésig

Szeptember 12-én a népszerű Nyitott Akadémia sorozat keretében végre Paksra is elérkezik sokak kedvence, Pál Feri. A közkezdelt papot és mentálhigiénés szakembert senkinek sem kell bemutatni, hiszen neve az elmúlt évek során fogalommá vált. Előadásai különleges, emlékezetes élményt jelentenek. Azokról a kérdésekről beszél, amelyek a legjobban foglalkoztatnak bennünket, és sosem elégszik meg olcsó, közhelyes magyarázatokkal – ha valamivel foglalkozni kezd, annak a mélyére ás. Ugyanakkor akár stand up komikusként is megkereshetné a kenyerét, olyan fergeteges humora van.

Paksi előadásában – a tőle megszokott lebilincselő stílusban – segít elindulni a szorongástól az önbecsülésig vezető úton. Az estet mindenhol vastapssal köszöni meg a közönség.

A Nyitott Akadémia helyszíni könyves standján kedvezményes áron meg lehet vásárolni Pál Feri műveit, melyeket a szerző kérésre dedikál is.

Az előadást szeptember 12-én 19:00 órától hallgathatjuk meg. Jegyek még kaphatók a Csengey Dénes Kulturális Központ jegypénztárában, valamint online, a www.nyitottakademia.hu oldalon.

(X)

A mai Paks-Dunakömlőd mellett elterülő Bottyánsánc (más néven Sánchehy) korán ismertté vált régészeti emlékeiről. A XIX. század elején előkerült kultusztárgy – a szíriai Iuppiter Dolichenus istenségnek szentelt *körmeneti jelvény* – mellett számtalan római kori tárgyi lelet került napvilágra, amelyek a vármegye történelem iránt érdeklődő személyiségeknek figyelmét is felkeltették. Tolna vármegye jeles kutatója, Wosinsky Mór (1854–1907) nemcsak az antik forrásokból ismert Lussoniummal azonosította a Sánchehyt, hanem a megye korai történetét összefoglaló kétkötetes monográfiájában (Tolna vármegye története, I-II. Budapest 1896.) több [Duna]Kömlődről származó „római tárgyat” is bemutatott. Ezek közül kiemelendő egy „bronzból öntött edényfül”, amely később a szekszárdi Tolnavármegyei Múzeumba (ma Wosinsky Mór Megyei Múzeum) került, jelenleg pedig a Paksi Városi Múzeum új állandó kiállításában, a Paksi Metszet Régiségtárában látható.

A rendkívül masszív kidolgozású, öntött-bronz-veret pajzs formájú, felső pereméhez egy vaskos, ívelt gyűrűs, ferde vonalakkal és pontsorokkal díszített függesztőkarika csatlakozik. A veret közepén egy sematikusan ábrázolt, mezítelen, táncoló fiatal alak látható, amely jobb kezével bal lábát érinti, fel-

Tárgy/ történet

emelt bal kezével egy hangszert, valószínűleg csörgődobot tart. A figurális képmezőt egy ferde vonalakkal álló vékony keret kíséri, a tárgy külső peremén szőlőinda-koszorút imitáló motívum fut végéig.

A kömlődi veretet viszonylag jelentős mérete (7,6 x 4,9 cm) és erőteljes kiképzése miatt egy bronzedény részeként, egy római bronzvödör tartótagjaként vagy edényfogójaként (a francia nyelvből kölcsönzött szakkifejezéssel: attache) határozhatjuk meg. A gyűrűs tartótagokat általában párosan, a vödörtest felső részéhez, illetve pereméhez illesztették, a vödörfülkáikán való átvezetésük révén az edény függesztőelemeként / tartótagjaként szolgáltak. A tartótagok alsó, nagyobb kiterje-

désű részét változatosan, ember- vagy állatfejekkel, emberi alakokkal díszíthették. Az emberi ábrázolások között az ókori mitológiából ismert istenségek, Bacchus (táncoló emberi alak, kezében szőlőfürttel vagy faragott bottal) vagy Amorett (szárnyas táncoló gyermekalak) tűnik fel leggyakrabban. A kömlődi darabon feltűnő alak – elnagyolt kidolgozása ellenére – feltehetőleg egy Amorett.

A pajzs formájú tartótaggal ellátott vödrök (latinul: situlae) a római vödrök egy speciális típusát képviselik – a hagyományos kónikus vagy félhengeres testű alapformával szemben –, ezek általában kisebb méretűek, (fordított) harang formájú, mély edényeként írhatók le. E vödörtípust Pannoniától messze, észak-itáliai műhelyekben készítették a Kr. u. II–III. század fordulójától, a forma mintegy fél évszázadon keresztül volt használatban. Az edények asztali ivókészlethez tartoztak, a legvalószínűbb, hogy vegyítőedényként funkcionáltak.

Az Itáliában készült minőségi bronzvödör egykor kereskedők közvetítése révén érkezett térségünkbe, az edényt feltehetőleg egy római katona vagy módosabb személy vásárolhatta meg, és bizonyosnak tekinthető, hogy a mívés tartótagokkal díszített bronzvödör egykori tulajdonosának legértékesebb ivóedényei közé tartozott.

Fazekas Ferenc

Bal oldali kép: A római bronzedény rekonstrukciója a tartótag elhelyezkedésével (Rajz: Prell Norbert, Paksi Városi Múzeum – Paksi Metszet)

Jobb oldali kép: A bronz tartótag (Fotó: Bogdán Ferenc, Paksi Városi Múzeum – Paksi Metszet)

AZ
atom
erőmű

m
v m

BEMUTATJA:

SPÁJZ

termelők és
kreatívek

VÁSÁRA

KÖSTOLD MEG
A VIDÉK ÍZEIT!

2019. Szeptember 7. 9-14 óra
Paks, Erzsébet Nagy Szálloda előtt

ételszobrász workshop • körtevásár • játszóház
nyereményjáték • helyszíni lekvárfőzés

További infó: agricumpaks.hu

A „Legszebb konyhakertek” pályázat
paksi fordulójának ünnepélyes eredményhirdetése

OLCSÓ ÁRAM
TISZTA LEVEGŐ

79. Országos Mezőgazdasági és
Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár

2019. SZEPT. 26-29.
HUNGEXPO, BUDAPEST

www.omek.amc.hu
facebook.com/OMEKBudapest

A FEJLŐDÉS HAGYOMÁNYA

OMÉK 2019
A magyar föld legjava

GYERE EL ÉS LÉGY RÉSZESE TE IS!
#OMÉK2019

PANTEON TEMETKEZÉS

**TEMETÉSFELVÉTEL
BEMUTATÓTEREM**

Iroda vezető: **Tavaszi Csilla**
mobil: 06-20/ 410 - 7512

PAKS, Dózsa Gy. u. 2/A
telefon: 06-75/ 675 - 732

Temetésfelvétel * Kellék értékesítés * Gyász hirdetés

Készenlét: 0-24-ig 06-20 / 941 33 76

www.panteon-temetkezes.hu

Volt NBA-s játékosal lett teljes a keret

Fotó: Molnár Gyula

Megkezdte a felkészülést a 2019/2020-as bajnokságra az ASE NB I/A-s férfi kosárlabdacsapata. Az előző idény csapatából kevesen maradtak, a magyar játékosok közül Kovács Ákos, Eilingsfeld János és Horváth Kristóf mellett az utánpótláskorú Kalmár Viktor, Szalai Milán és Pajor Dávid kezdte meg a munkát augusztus 19-én. A hazai kontingenst erősíti az Alba Fehérvártól érkezett Lóránt Péter, és a ZTE-től igazolt 23 éves Kis Raul. A külföldiek közül a vállmútéten átesett Shannon Evans maradt hírmondónak, rajta kívül három újonc, és egy NBA-t is megjárt erőcsatár érkezett. Az USA egyetemi bajnokságában, az NCAA-ban a Buffalo Bulls egyik erőssége volt a kettes és hármas poszton is bevethető, 22 éves, 201 centiméter magas Jeremy Harris. Egyes és kettes poszton játszik a 22 éves, 196 centiméter magas Franklin Howard, aki a Syracuse egyetemi csapatától érkezett Paksra. Igazi magasember a Nevada University egykori center, Trey Porter, a 211 centiméter magas játékos a palánk alatt lehet hasznára az ASE együttesének. A külföldiek között a legtapasztaltabb, és egyben az új csapat egyik meghatározó szereplője lehet

Cleanthony Early. A 28 éves, 203 centiméter magas játékos két évet játszott az NBA-ban a New York Knicks csapatában, majd az NBA „D” és „G” ligájában, valamint Japánban is megfordult. A játékoskeretről Braniszlav Dzunics vezetőedzőt kérdeztük.

– Ketten elmentek a magyarok közül, ketten érkeztek. Mi a véleménye az újakról és a maradókról?

– Nagyon jó húzásnak tartom, hogy a klub leigazolta Lóránt Pétert. Ismerve a kvalitásait, a személyiségét, sok mindenben lehet a csapat segítségére. Kis Raul fiatal játékos, azt gondolom, hogy van benne potenciál, de elsősorban tőle, aztán a csapattól, és még sok mindentől függ, hogy ezt ki tudja-e hozni magából. Igyekszem megtalálni számára azt a szerepkört, amivel a csapat is, és ő is elégedett lehet. Kovács Ákos és Eilingsfeld János meghatározó tagjai a játéknak, és biztos vagyok abban, hogy Horváth Kristófnak is több szerep jut ebben a bajnokságban. Kalmár és Szalai is a keret tagja lesz, és remélem, játszani is fognak. Pajor az edzéseken vesz részt, valamint az U20-as csapatban, és Bonyhádon a felnőttek között fog játszani.

– A külföldi játékosokat is kiválasztottátok, érkezett három rookie és egy volt NBA-s. Milyenek az első benyomások?

– Nem az volt a cél, hogy mindenképpen fiatalokat hozzunk, most így sikerült, aminek van előnye és hátránya is. Szerencsére itt van Evans, aki ismeri a körülményeket, és segít nekik beilleszkedni, ami nem könnyű, más kontinens, más kultúra, de megkapják az időt a bizonyításra. Ami biztos, hogy van energiájuk, egészségesek, jó atléták, jó egyeteméről jöttek. Az eltelt napokban sem akkora dolgokat nem láttam tőlük, hogy hűha, de rosszat sem, úgy tűnik, beváltják a hozzájuk fűzött reményeket. Shannon Evans meggyógyult, ő megbízható, és magabiztosnak tűnik. Cleanthony Earlynek a pályán kell bizonyítania. Voltak itt nagyon jó játékosok, volt egykori NBA játékos is, és a magyar bajnokságban is megfordultak „nagy” nevek, nagyon reméljük, hogy ő is segíteni tud céljaink elérésében.

– Az idén 40 éves az ASE. Megfogalmazódtak ennek kapcsán elvárások?

– Szerencsére nincs rajtunk nyomás emiatt. Mindenki elszánt, mindenki szeretné – a vezetőség is –, de nincs az, hogy tessék bajnokságot nyerni. Az elvárások mindig megvoltak, nekünk az a dolgunk, hogy minél jobban játszunk, minél jobban teljesítsünk. Még nem tudjuk, hogy milyenek lesznek az erőviszonyok, ezt körülbelül az alapszakasz felénél lehet lemérni, de a februári igazolások is változtathatnak rajta. Sportolók vagyunk, egészséges elvárásaink vannak. Az előző szezonban elért hatodik hellyel senki nem volt elégedett, minden sportoló szeret nyerni.

A szeptember végi rajtig kilenc felkészülési meccset játszik az ASE, az ellenfelek között van többek között a Bonyhád, a MAFC, a Szolnoki Olaj KK, a Kecskemét, a Brno, a Kaposvár és a Pécsi VSK–Veolia csapata. A hagyományos Morgen Ferdinand emléktorna szeptember 14-15-én lesz a Gesztenyés úti csarnokban. Az első bajnoki mérkőzést szeptember 28-án hazai pályán a KTE–Duna Aszfalt ellen játsszák Kovács Ákosék.

Kovács József

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcárdánk – felújított panorámás terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig.

Családi ünnepségek, keresztelő, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepségek teljes lebonyolítását kitelepüléssel is.

Szakács- és felszolgálótanulók jelentkezését várjuk gyakorlati képzésre.

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

E-mail: dunakomlod.halaszcserda@t-online.hu

Dobóverseny és akrobatikus bemutató a streetballfesztiválon

Fotó: Molnár Gyula

Paks volt a hetedik állomása az idei streetball fesztiválsorozatnak a közelmúltban. A tíz helyszínen (Békéscsabától Körmenedig) rendezett esemény a budapesti döntővel zárul, ahol a vidéki győztesek mérkőzhetnek számtalan kategóriában a végső sikerért.

– Magyarországon ebben a formában huszonhét évvel ezelőtt rendeztek streetballfesztivált, akkor még csak Budapesten – mondta Kucsera József, a verseny főszervezője, hazai atyja. Németországból jött az ötlet, majd az egyik legnagyobb sportszergyártó cég fantáziát látva a sportágban, támogatta az eseményt, ami az évek alatt

országos fesztivállá nőtte ki magát. Paks is hosszú évek óta tagja a sorozatnak. Idén ötvenkét csapat nevezett a különböző kategóriákban, még határon túlról, Kézdivásárhelyről is érkezett egy tizenkét fős lánycsapat. – Az ifjú hölgyek a román bajnokságban elért harmadik helyezésnek köszönhetik részvételüket, ugyanis ez egy jutalomút volt. Kirándultak és sportoltak is Pakson, három csapattal neveztek a fesztiválra – tájékoztató Farkas Alpár csapatvezető. A ragyogó időjárásban és kiváló körülmények között rendezett versenyen nem csak a három-három elleni játéka volt a főszerep, ugyanis a fesztiválhangulat fokozása érdekében nem

maradhatott el a dobóverseny, valamint a látványos akrobatikus kosárlabda-bemutató sem. A dobóverseny győztese ezúttal is a kolozsvári Vizi Sándor lett, aki a magyarországi állomások leghatékonyabb ponttermelője. Érdeemes tudni róla, hogy első osztályú játékosként befejezve pályafutását 2004 óta streetballozik, jó pár éve a dobóversenyek indulója és általában győztese. Indult és nyert már dobóversenyt Ausztriában, Németországban, valamint a Fülöp-szigeteken is. Az augusztus végi rendezvény leglátványosabb és leghangulatosabb eleme a Face Team bemutatója volt. Méltán nevezhetjük – kosárlabdaberkeken belül – világhírűnek a csapatot. Felléptek többek között a spanyolországi világbajnokságon, NBA-s mérkőzések szüneteiben, a világ szinte minden szegletében volt már előadásuk. Összegzésképpen elmondhatjuk, kitűnően vizsgázott a paksi helyszín, így joggal reménykedhet a szervező Jan Pavlik a folytatásban. Az idei fesztiválsorozat döntője szeptember 14-én Budapesten lesz, ahol többek között fellép a Face Team is. A paksi rendezvényen a Lelátó stábjá forgatott, a műsort megtekinthetik a telepaks.net oldalon.

Dallos Tibor

Pupp Réka a tokiói vb-n

A tokiói 33. dzsúdó-világbajnokság második napján a nők 52 kg-os súlycsoportjában lépett tatamira Pupp Réka, az ASE versenyzője. Első mérkőzésén a kétszeres Európa-bajnok, kétszeres világbajnoki ezüstérmes román Andreea Chituval mérkőzött. Réka a mérkőzés vége előtt 15 másodperccel leszorította ellenfelét, aki ebből nem tudott kibújni, ipponnal nyert a paksi versenyző. Következő ellenfele az Ázsia-bajnoki ezüstérmes dél-koreai Pak Da Szol sem tudta megállítani, 23 éves junior Eb-aranyérmesünk egy vazaarival bizonyult jobbnak. A nyolcaddöntőben a két éve Budapesten világbajnoki címet, tavaly pedig a bakui vb-n ezüstöt szerző japán Sisime Ai következett. A második percben egy belső combdobással vezetést szerzett a hazai versenyző, Réka pedig nem tudott akciót véghezvinni a hátralévő időben, így kiesett. Mivel Réka nem jutott el a negyeddöntőig, a vigaszágon sem folytathatta a bronzéremért. Ahogy a judoinfo.hu oldalon írják Pupp Réka menetelése nagyon sokat érhet: a paksi versenyző az olimpiai kvalifikációs versenyben háromszázhusz pontot kap, ráadásul közvetlen riválisaival szemben tudott pontelőnyhöz jutni, így ő is megerősítette helyét a jövő évi tokiói olimpiára készülő dzsúdósok között.

-joko-

ТЕМЕТКЕЗЭС

Bemutatóterem: Paks, Kálvária utca 2.,
a Szentháromság téren – a Földhivatalnál
Telefon/fax: 75/311-065, 20/852-1520
Irodavezető: Wágner Aranka,
Noszskóné Sz. Eszter
Készület 0–24 óráig: 30/936-3255

www.pantartemetkezes.hu

ЗАХОРОНЕНИЕ

Демонстрационный зал: г. Пакш, ул.
“Калвария” д. 2. (Пакс Кálвária u. 2.),
площадь “Сентхаромшаг” (Szenthá-
romság tér), у памятника Троицы
Руководитель офиса:
Аранка Вагнер (Wágner Aranka),
Естер Носко (Noszskóné Sz. Eszter)

VERDI OPERAJA	BARANYAI TELEPÜLÉS	A BOLERO SZERZŐJE	... MALA (KNITTEL)	FÉRFINEV UGYAN	ÉRTESÜLÉS	ZENEI FOGALOM	SZÉT- PORLAD AJTÓ- KERETI	FÉLÁRI	SAPIENTI ...	KIVÁNSÁG
1										S
JAPÁN VILÁGCEG LOVAG- KÖLTŐ				A JÓDLI HAZAJA				FIZIMISKA		
				ÁLLÓVÍZ				LOVAGIAS		
							FIGYEL- MEZTETÉS			
							SZINTÉN			
FRANCIA TERÜLET- MÉRTÉK			MOTIVUM		SZÍNÉSZ (ISTVÁN)				SAJT- SZELETI	
AMÁL			IGEFAJTA		SOMOGYI HELYSÉG				INDÍTÉK	
FOLYÉKONY				HAZAI ÉNEKES				... DEREK FILMSZTÁR HEVESEN MOZGATÓ		PARKING
				ARRAFELEI						VÉR- SZÉRUM
			... GOTT CSEH ÉN. SZERB FOLYÓ				ÁZSIAI BÉRKOCSI BRÓDY SÁNDOR			
DEHOGY		LEVEST SZED FOTÓ- RÉSZLET			IDE-ODA LENGET				HATÁR- SZAKASZI HOLLAND AUTÓJEL	
ÉNEKES VOLT (JÁNOS)				KISS ... KATE ZOLA REGÉNYE			BÜKKI PATAK			
TILTÓ SZÓ	TÖRÖK GK. JEL		KÖNYV- ÚJDONSÁG				PARÁNY			
	STAGNÁL		NÉMET NEVELŐ					NORVÉG FŐVÁROS REGI HOR- DOMÉRTÉK		😊
CICERO SÓJA	MI AZ HOGY ÉGITEST SZOLM. HANG		KÖZÉPKORI SZÉKTATAG							
... KOK HOLLAND ÚSZÓNÓ			EKI			... SZÓ PANASZ				
BORSZIVÓ						TONNA				
			BÚZÁT SE- TAKARÍT			MOLIBDÉN VEGYJELE				

Helyes megfejtésével két belépőt nyerhet a Puttonyos Fesztiválra.

Kik adnak élő nagykoncertet a Puttonyos fesztiválon szeptember 21-én a Sár-gödör téren? A megfejtéseket szeptem-ber 6-ig küldhetik el a 7030 Paks, Dózsa György út 51-53. címre, vagy e-mail-ben a paksihirok@gmail.com-ra. A név mellé telefonszámot is kérünk. Előző játékunk nyertese: Nagy Erika. Gratulálunk!

06-30-222-60-30 TAXI

PART: 06-20-32-00-822

Tegyünk trendet!

Itt a TAXI MI VAGYUNK

NÁLUNK BANKKÁRTYÁVAL IS FIZETHETSZ!

WWW.TRENDTAXI.HU

TEIT

**kalocsai
látogató-
központ**

(Kossuth Lajos utca 50.)
nyitvatartása:
H-Cs: 8-16, P: 8-12 óráig,
Ebédszünet: 12-13 óráig

TELEPAKS
MÉDIACENTRUM
WWW.TELEPAKS.NET

Nyitva tartás:
H-V: 05-20-ig
Tel: 75/315-983
20/945-0992

GYERTYALÁNG

MÜLL-PATRIK TEMETKEZÉS

Irodavezető: Müller Pálné

7030 Paks, Szent István tér 7.
Tel.: 75/310-698, 75/314-597

Paks Fehérvár és Kálvária u. temető gondnokság:
75/310-698

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609